

‘Vergelijk poëzie met liturgie’

Poëzieconcerten op begraafplaatsen als tegengif tegen corona

- ▶ Dichters en muzikanten slaan de handen in elkaar op begraafplaats
- ▶ Compensatie voor gemis aan livemuziek en afscheidsmomenten
- ▶ Toekomstige edities ogen onzeker

Bertrand GOETHALS

Wellicht had ook u de voorbije dagen een bloem of een kaars veil voor uw dierbare overledenen, of haalde u met Allerheiligen en Allerzielen alleszins herinneringen op aan wie u moet missen. De voorbije maanden toonde 123-piano, het culturele initiatief dat jaarlijks piano's plaatst in de Gentse binnenstad om mensen dichterbij elkaar te brengen, hoe cultuur een waardevolle aanvulling kan zijn op het rouwproces. Muzikanten en dichters ontmoeten elkaar rond de piano tussen de grafzerken, voor een poëzieconcert. Als eerbetoon aan de dierbaren die we verloren, maar ook als een hulde aan het leven.

Het was journalist en auteur Gaea Schoeters die de kat de bel aanbond. „Toen de coronamaatregelen vorige lente op hun strengst waren, grepen twee dingen me sterk aan”, zegt ze. „Ouders van goede vrienden, die tot een risicogroep behoorden, stierven zonder dat een heuse uitvaart plaatsvond. Een collectief moment van afscheid was onmogelijk en ik merkte dat die vrienden

Maximaal vijftig toeschouwers wonen de poëzieconcerten bij. © 123-piano

het daar moeilijk mee hadden. Daarnaast werd ook de cultuursector hard getroffen. Plotseling was er geen livemuziek meer en werd er niet meer gezongen, terwijl dat iets is waaraan zovelen nood hebben.”

Daarop besloot Schoeters het gebrek aan afscheidsmomenten zowel als aan livemuziek te compenseren door de voorbije zomer op diverse begraafplaatsen zangers en dichters samen te brengen onder de noemer *Adieu*. Bij hen Els Moors, Maud Vanhauwaert, Joke van Leeuwen en Chris-

tophe Vekeman. De eerste editie van *Adieu* vond plaats op de begraafplaats Campo Santo in Sint-Amandsberg. „Dat werd een bijzonder moment”, zegt Schoeters. „Het unieke kader van die prachtige begraafplaats schept zo al een bijzondere sfeer, maar mij bleef vooral bij dat er voor het eerst opnieuw muziek weerklonk. Ook voor de zangers was het overigens een intens moment, vertrouwden ze me achteraf toe. Het optreden was beperkt tot vijftig toeschouwers, wat de setting extra kwetsbaar maakte.”

Intussen volgden nog een tiental edities op diverse begraafplaatsen in en rond Gent. Het plan om op Allerheiligen uit te wijken naar Leuven moest helaas worden opgeborgen door de verstrengingen van de coronamaatregelen. Toch hoopt Gaea Schoeters in het voorjaar alweer nieuwe voorstellingen te laten plaatsvinden. Dan komen ook een boekje en een cd uit.

De keuze om poëzie toe te voegen aan het programma was snel gemaakt. „Poëzie vat in woorden wat we niet kunnen zeggen”,

zegt Gaea Schoeters. „Het is een kunstvorm die erin slaagt persoonlijke ervaringen uit te drukken op een universele manier. Poëzie is immers niet het hermetische gezeur waarvoor het wel eens wordt versleten, ze staat veel dichterbij het leven dan we soms denken. Niet voor niets grijpen we naar allerlei dichtvormen voor geboortekaartjes en rouwbrieven. Vergelijk het gerust met de universele taal van de liturgie.”

Uitvoeringen zijn steevast wijk-

„Poëzie vat in woorden wat we niet kunnen zeggen”

gebonden en vinden plaats op zondagochtend. Zo halen Gaea Schoeters en de organisatoren van 123-piano de banden aan met de plaatselijke gemeenschap. „Er komt een divers publiek op af, niet de doorsneetoeschouwers van een matineevoorstelling”, zegt Gaea Schoeters. „Tijdens de editie in Sint-Kruis-Winkel regeerde het ontzettend hard. Toch bleef iedereen tot aan het einde rond de piano staan. Niemand maakte aanstalten om te vertrekken. Dat vond ik een sterk moment. Door op zondagochtend rond te hangen op begraafplaatsen kwamen we er bovendien achter dat er op veel plaatsen een heuse gemeenschap ontstaat die zich het onderhoud van de zerken aantrekt.”

Meer op www.123-piano.be/adieu.

De blik hoog gericht

Bertrand GOETHALS

Honderden wijdelingen gingen hem al voor en wellicht is de dertigjarige Jef Van der Gucht uit Temse ook niet de laatste die langs de statige gaanderijen van de Sint-Baafskathedraal naar het altaar stappen om er tot diaken te worden gewijd. De blik hoog gericht, nederig en trots maakt hij zich klaar om door bisschop Lode Van Hecke te worden opgenomen in het priesterbestand van ons bisdom. Vergist u zich echter niet, de diakenwijding van Jef Van der Gucht is geen veredeld opstapje naar een meer verheven ambt. „Een diaken is een dienaar”, vertrouwt de bisschop hem toe. „Het diaconaat is een blijvende dimensie van uw priester zijn: de band tussen de altaardienst waartoe u nu wordt geroepen en de diaconie, dienst aan de armen, moet steeds duidelijker worden.” Laat het een blik van hoop en vertrouwen zijn.

© Frank Bahn Müller